

KOMENTÁŘ

8. 3. 2021

Výroba a spotřeba elektrické energie v Jihomoravském kraji v roce 2021

Z elektráren využívajících obnovitelné zdroje pocházelo v roce 2021 34 % vyrobené elektrické energie v Jihomoravském kraji. Jeden obyvatel jihomoravské domácnosti v průměru spotřeboval 1 285 kWh elektrické energie. Spotřeba energie se v domácnostech kraje meziročně zvýšila o 12,6 %, celková spotřeba elektrické energie zahrnující všechna odvětví hospodářství kraje vzrostla o 6,4 %.

K 31. 12. 2021 dosáhl instalovaný výkon elektráren v České republice hodnoty 20 852,4 MW. Nejvyšší podíl na instalovaném výkonu měly parní elektrárny, a to 45,7 %, 20,6 % připadalo na jaderné elektrárny, 10,9 % na vodní (včetně přečerpávacích), 9,9 % na fotovoltaické elektrárny, 6,5 % na paroplynové, 4,7 % na plynové a spalovací a 1,6 % na větrné elektrárny.

Tab. 1 Instalovaný výkon a výroba elektřiny podle typu elektráren v Jihomoravském kraji

Pramen: Energetický regulační úřad

	2005	2008	2009	2010	2015	2019	2020	2021 ¹⁾	Podíl kraje na ČR v roce 2021 (%)
	Instalovaný výkon k 31. 12. (MW)								
Celkem	381,2	408,9	522,7	867,8	914,7	911,6	914,4	916,6	4,4
v tom elektrárny:									
parní	219,9	219,7	219,7	242,7	244,3	226,3	226,3	226,3	2,4
paroplynové	118,0	118,0	118,0	118,0	118,0	118,5	118,5	118,5	8,7
vodní	33,1	32,9	33,1	33,0	34,5	34,2	33,9	34,3	3,1
plynové a spalovací	9,4	16,8	20,7	23,0	61,4	74,4	76,8	78,5	8,0
větrné	0,2	6,3	6,3	8,3	8,4	8,4	8,4	8,3	2,4
fotovoltaické	-	15,2	125,0	442,8	448,0	449,8	450,5	450,8	21,8
	Výroba elektřiny brutto (GWh)								
Celkem	820,0	1 006,7	1 027,6	1 190,6	1 609,5	1 770,0	1 756,0	1 782,2	2,1
v tom elektrárny:									
parní	454,2	611,7	606,2	600,5	507,3	507,4	455,4	467,9	1,2
paroplynové	263,7	258,0	228,9	210,5	193,0	316,8	314,5	331,3	6,3
vodní	77,3	76,0	89,3	111,9	65,4	55,5	83,0	81,9	3,4
plynové a spalovací	23,9	50,0	64,6	84,7	313,1	347,7	365,6	377,2	9,6
větrné	0,3	7,8	9,2	13,2	13,8	15,0	14,2	12,9	2,2
fotovoltaické	-	3,2	29,4	169,8	516,9	527,7	523,3	511,1	23,8

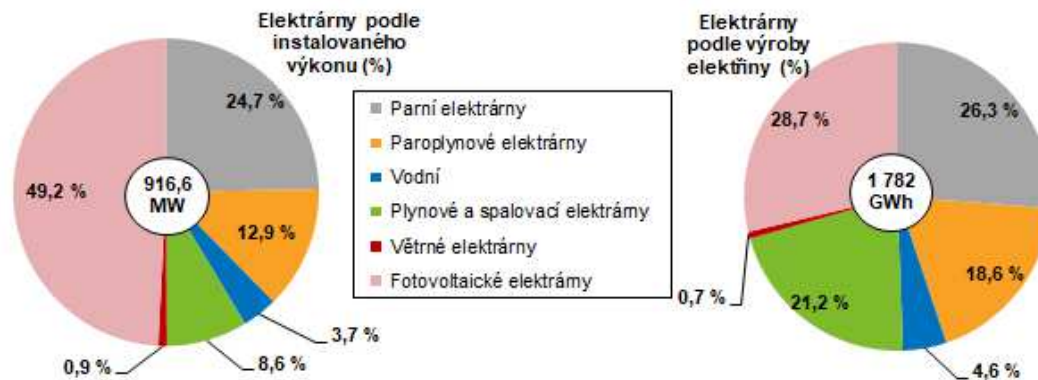
¹⁾ předběžný údaj ze čtvrtletních zpráv o provozu elektrizační soustavy ČR

V Jihomoravském kraji na konci roku 2021 byly elektrárny o výkonu 916,6 MW a na instalovaném výkonu elektráren ČR se podílely hodnotou 4,4 %. Ve srovnání s ostatními kraji to byl podíl 6. nejnižší. Prvenství dlouhodobě patří Ústeckému kraji, instalovaný výkon 5 221,6 MW zde tvořil 25,0 % kapacity ČR.

KOMENTÁŘ

Graf 1 Struktura instalovaného výkonu a výroby elektřiny podle typu elektráren v Jihomoravském kraji v roce 2021

Pramen: Energetický regulační úřad

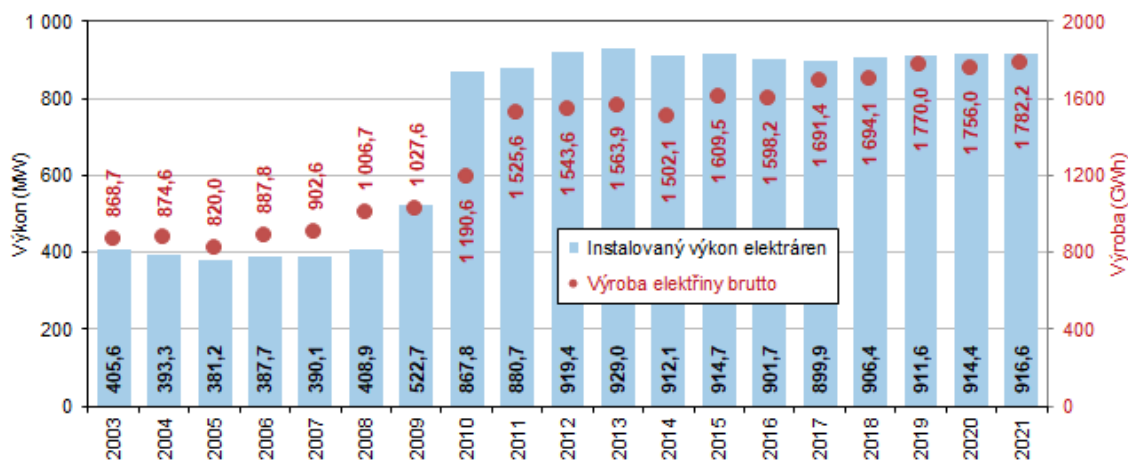

Téměř polovinu instalovaného výkonu elektráren v Jihomoravském kraji tvoří fotovoltaické elektrárny (49,2 %). Na území kraje zaznamenaly nejvýraznější rozmach v letech 2009 a 2010. V roce 2009 tvořily tyto elektrárny 23,9 % výkonu a v roce 2010 již 51,0 % instalovaného výkonu. V roce 2009 se instalovaný výkon elektráren celkem v kraji vlivem rozvoje fotovoltaiky meziročně zvýšil o 27,8 % a v roce 2010 dokonce o 66,0 %. V dalších letech se instalovaný výkon elektráren již nijak výrazně neměnil. V roce 2021 parní elektrárny tvořily 24,7 % instalovaného výkonu a paroplynové elektrárny 12,9 %. Na plynové a spalovací elektrárny připadalo 8,6 % výkonu, na vodní 3,7 % a na větrné elektrárny 0,9 % instalovaného výkonu.

V České republice bylo v roce 2021 podle předběžných údajů vyrobeno celkem 84 900,9 GWh elektrické energie. Největší část energie, a to 45,5 %, byla vyrobena v parních elektrárnách. V jaderných elektrárnách bylo vyrobeno 36,2 % energie, 6,2 % připadlo na paroplynové a 4,6 % na plynové a spalovací elektrárny. Ve vodních elektrárnách bylo vyrobeno 4,3 % energie, na fotovoltaické elektrárny připadlo 2,5 % a na větrné elektrárny 0,7 % vyrobené elektřiny.

Graf 2 Instalovaný výkon a výroba elektřiny podle typu elektráren v Jihomoravském kraji

Pramen: Energetický regulační úřad

KOMENTÁŘ

V Jihomoravském kraji v roce 2021 elektrárny vyrobily 1 782,2 GWh elektrické energie, což bylo pouze 2,1 % výroby energie v ČR. Ve srovnání s ostatními kraji to byl podíl 7. nejnižší. Prvenství dlouhodobě patří Ústeckému kraji, zde bylo vyrobeno 23 470,2 GWh elektrické energie, což bylo 27,6 % výroby ČR.

Více než třetina elektrické energie v roce 2021 byla v Jihomoravském kraji vyrobena v elektrárnách využívajících „obnovitelné zdroje“– 28,7 % energie vyprodukovaly fotovoltaické elektrárny, 4,6 % vodní elektrárny a 0,7 % větrné elektrárny. Celkem 26,3 % elektřiny bylo vyrobeno v parních elektrárnách, 21,2 % v plynových a spalovacích elektrárnách a 18,6 % v paroplynových elektrárnách.

Tab. 2 Roční spotřeba elektřiny netto^{*)} v Jihomoravském kraji

Pramen: Energetický regulační úřad

	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ¹⁾	2021 ²⁾	Podíl kraje na ČR v roce 2021 (%)
Celkem (GWh)	5 098,3	5 214,5	5 337,8	5 434,0	5 384,5	5 125,2	5 453,7	9,2
z toho odvětví:								
průmysl	528,3	485,7	459,1	448,9	387,5	1 894,6	2 040,3	9,3
energetika	105,7	104,4	105,2	105,8	107,5	278,5	277,8	6,6
doprava	27,4	27,7	28,0	27,6	27,0	77,9	78,0	10,8
stavebnictví	44,9	37,7	44,7	43,4	41,1	58,9	56,5	10,5
zemědělství	120,3	105,1	105,7	100,6	93,4	123,9	142,1	13,7
služby	526,5	537,1	488,3	360,9	321,7	1 276,5	1 268,1	9,8
domácnosti	1 251,7	1 279,9	1 311,2	1 294,8	1 306,6	1 363,5	1 535,8	8,9
Spotřeba elektřiny v domácnostech na 1 obyvatele (kWh)	1 066,6	1 087,5	1 110,8	1 092,9	1 098,4	1 142,0	1 284,7	x

¹⁾ spotřeba elektřiny netto je spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav zvýšená o spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobní

¹⁾ v roce 2020 byla zpřesněna spotřeba elektrické energie podle odvětví; značná část spotřeby dříve zařazované do sekce "ostatní" byla přesunuta do konkrétních sekcí klasifikace CZ-NACE

²⁾ předběžný údaj ze čtvrtletních zpráv ERÚ o provozu energetické soustavy ČR

Zatímco podíl Jihomoravského kraje na výrobě elektrické energie v ČR v roce 2021 činil pouze 2,1 %, na republikové spotřebě energie se kraj podílel hodnotou 9,2 %. Spotřeba energie v kraji dosáhla podle předběžných údajů 5 453,7 GWh, meziročně vzrostla o 328,5 GWh, tj. o 6,4 %. Nárůst spotřeby byl zaznamenán především v odvětví zemědělství (o 14,7 %) a v domácnostech (o 12,6 %). Jeden obyvatele jihomoravské domácnosti v roce 2021 spotřeboval v průměru 1 285 kWh elektrické energie, což proti roku 2020 bylo o 143 kWh více. Přepočtená spotřeba elektrické energie na 1 člena domácnosti se v kraji zvyšuje každoročně, poslední meziroční pokles byl zaznamenán v roce 2018.

Poznámka:

Informace o provozu elektrizační soustavy v krajském členění zveřejňuje Energetický regulační úřad (www.eru.cz). Data pocházejí od výrobců, distributorů elektřiny a obchodníků s elektřinou. Údaje za rok 2021 jsou součtem dat z jednotlivých čtvrtletních zpráv o provozu elektrizační soustavy ČR a jsou tedy předběžné.

KOMENTÁŘ

Kontakt:

Ing. Karel Adam
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: karel.adam@czso.cz
tel.: 542 528 172